

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

26.8.2026 / 8 / kirkkojakoti.fi

Syyskuun
tapahtumat
liitteessä

Pietari Jetsonen ja Jumalan tahto

sivu 12

Kuorolaulu
voi edistää
hyvinvointia

sivu 4

Annmari Salmela
innostaa seura-
kuntavaaleihin

sivu 6–7

Puisto-
ruokailu
oli menestys

sivu 8

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Kummin kaa elämyksiä

KUOPION SEURAKUNTIEN Kummin kaa -toiminnan tavoitteena on tukea kummien ja kummilasten yhteyttä sekä vahvistaa lasten ja nuorten suhdetta kirkkoon ja seurakuntaan. Toiminta mahdollistetaan lasten ja nuorten rahaston varoilla. Rahaston avulla voidaan edistää myös taloudellista yhdenvertaisuutta. Osallistumisen mahdollisuudet eivät saa riippua perheen tai kummin taloudellisesta tilanteesta.

ARJESSA YHTEISEN AJAN löytäminen ei ole aina itsestään selvää. Siksi yhteiset kokemukset voivat olla merkittäviä. Retki luontoon, kulttuuripahtumaan, liikuntaelämykseen tai yhdessä vietetty leiripäivä voi vahvistaa kummisuhdetta tavalla, joka kantaa pitkälle tulevaisuuteen. Samalla syntyy luontevia mahdollisuuksia keskustella elämästä, uskosta ja niistä asioista, jotka lapsen tai nuoren mielessä kulloinkin liikkuvat.

KEVÄÄLLÄ JA KESÄLLÄ järjestettiin muun muassa lippuja KuPSin peliin, sirkukseen, Kuopio Tanssii ja soi -festivaalille sekä teatteriin. Retkiä tehtiin eläinpuistoon ja Särkänniemeen.

SYKSYLLÄ ON suunnitteilla monenlaista yhteistä tekemistä. Luvassa on retkiä, leirejä, sekä kulttuuri- ja liikuntaelämyksiä eri puolilla Kuopiota. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni halukas pääsisi mukaan ainakin yhteen tapahtumaan.

SEURAKUNTA RAKENTUU kohtaamisista. Kun kummi ja kummilapsi jakavat yhteisiä kokemuksia, vahvistuu samalla myös yhteys toisiin ihmisiin, omaan seurakuntaan ja siihen viestiin, että jokainen on tärkeä ja arvokas. ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Sinustako seurakuntapäättäjä?

Haluatko vaikuttaa seurakuntasi tulevaisuuteen? Seurakuntavaalien ehdokasasettelu jatkuu 15.9. asti. Nyt on mahdollisuus olla mukana rakentamassa oman seurakunnan tulevaisuutta. Jos yhteiset asiat, ihmiset ja kirkon työ ovat sinulle tärkeitä, lähde ehdolle.

Lue vaalijuttu sivulta 6–7.

Katse luomakuntaan

Luomakunnan aika 1.9.–4.10. kutsuu ihmisiä pysähtymään luomakunnan äärelle. Vuoden 2026 teemana on Elävä vesi, joka tutkii vahvaa raamatullista toivoa ja ekologista parantumisen näkyä. Tule mukaan rukoilemaan ja toimimaan yhteisen kotimme puolesta. Jokainen teko luonnon hyväksi on askel kohti oikeudenmukaisempaa maailmaa.

ekumenia.fi

Lukutaito on avain

Kansainvälistä lukutaitopäivää vietetään 8.9. Lukutaito on avain oppimiseen, osallisuuteen ja parempaan tulevaisuuteen. Silti miljoonilta ihmisiltä puuttuu yhä mahdollisuus oppia lukemaan ja kirjoittamaan. Lukutaitopäivä muistuttaa lukutaidon merkityksestä. Tartu siis kirjaan ja toimi lukutaidon puolesta.

ykliitto.fi

YKSI HETKI RIPPILEIRILTÄ

Ja niin ovat kaikki pienet ensiaskelkengät vaihtuneet släbareiksi, lenkkitosuiksi, tennareiksi ja moneksi erilaisiksi jalkineiksi elämän poluilla. Kasteen hetkestä on kulunut kenties jo viisitoista vuotta. Nyt ollaan kokoonnuttu yhteen opiskelemaan kristinuskon keskeisiä asioita rippikoulussa ja sitä, mitä tarkoittaa se, että kuulumme Taivaan isän perhepiiriin. Kuva: Leena Ollikainen

LAINATTUA

”Kiitollisuuden vastakohta ei olekaan kiittämättömyys vaan sokeus. Silmät tottuvat hyvään niin, ettei sitä enää huomaa.

Päätoimittaja Ilkka Enkenberg, Sana 11/2026

”Olen alkanut ymmärtää, että suru ei ole pelkkä kuoppa, josta pitäisi kiivettä pois, vaan eräänlainen uusi huone talossa.

Kolumnisti Teemu Rinne, Askel 6/2026

LYHYESTI

Glow Festivalin elämäntyöpalkinto myönnetään tänä vuonna **Anna-Mari Kaskiselle**. Kirjailijana, runoilijana ja sanoittajana pitkän uran tehnyt Kaskinen palkitaan merkittävästä työstään suomalaisen musiikin, kirjallisuuden ja hengellisen kulttuurin hyväksi. Palkinto luovutetaan Glow Festivaleilla Tampereella 29.8. Aiemmin kesällä Kaskiselle myönnettiin Junnu Vainio -palkinto.

Yhdistyneiden raamattuseurojen maailmanlaajuinen verkosto UBS on jakanut 80 toimintavuotensa aikana yhteensä 25 miljardia raamatuntekstiä. Tiedot käyvät ilmi UBS:n juuri julkaistusta jakelutilastoraportista vuodelta 2025. Viime vuonna piipaseurat jakoivat yhteensä reilut 148 miljoonaa painettua raamatuntekstiä.

50 000

Suomen Lähetysseura on myöntänyt 50 000 euroa Kolumbian maanjäristyksen uhreille.

Hautaustoimi, kulttuuriperinnön ylläpito ja väestökirjanpito ovat lakiin perustuvia, kirkolle annettuja julkisia tehtäviä.

Kirkon tavoitteet hallitusohjelmaan

Kirkon hallitusohjelmataavoitteet rakentuvat näkemykselle yhteiskunnasta, joka on sosiaalisesti, inhimillisesti ja ekologisesti kestävä.

Kirkon viestintä teksti
Tuija Hyttinen kuva

Suomen evankelis-luterilainen kirkko esittää tulevaan hallitusohjelmaan vuosille 2027–2031 kolmea tavoitetta, jotka vahvistavat ihmisarvoa, oikeudenmukaisuutta ja toimivaa yhteiskuntaa ihmisen koko elämänsä ajan. Kirkon hallitusohjelmataavoitteet rakentuvat näkemykselle kestävästä yhteiskunnasta, joka on sosiaalisesti, inhimillisesti ja ekologisesti kestävä.

Kirkon tavoitteet lähtevät yhteisestä hyvästä. Ihmisarvon kunnioittaminen

on koko yhteiskuntapolitiikan perusta. Kyse on siitä, miten yhteiskunta huolehtii heikoimmassa asemassa olevista, ja miten yhteiskunnan rakenteet vahvistavat luottamusta ja tukevat yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Tavoitteet nousevat myös siitä tiedosta ja kokemuksesta, jota kirkolle kertoo ihmisten elämästä ja yhteisöjen arjesta eri puolilla Suomea.

Uskonnonvapaus tärkeää turvata

Kirkko painottaa uskonnonvapauden turvaamista perusoikeutena ja uskonnoton yhteisöjen tunnistamista osana kansalais-

yhteiskuntaa. Tavoitteisiin kuuluvat uskonnollisiin vähemmistöihin kohdistuvaan vihapuheeseen puuttuminen sekä uskonnollisten yhteisöjen ja viranomaisen yhteistyön kehittäminen kriiseissä ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Tavoitteena on myös varmistaa, että yleissivistävä koulu antaa kaikille riittävät valmiudet uskontojen tuntemukseen ja että opetus tapahtuu positiivisen uskonnonvapauden ilmapiirissä, jossa oppijan oma uskonto otetaan huomioon.

Lisäksi kirkko esittää hallitukselle sitoutumista kehitysyhteistyömäärärahojen kasvattamiseen.

Panostusta ihmisarvoiseen elämään

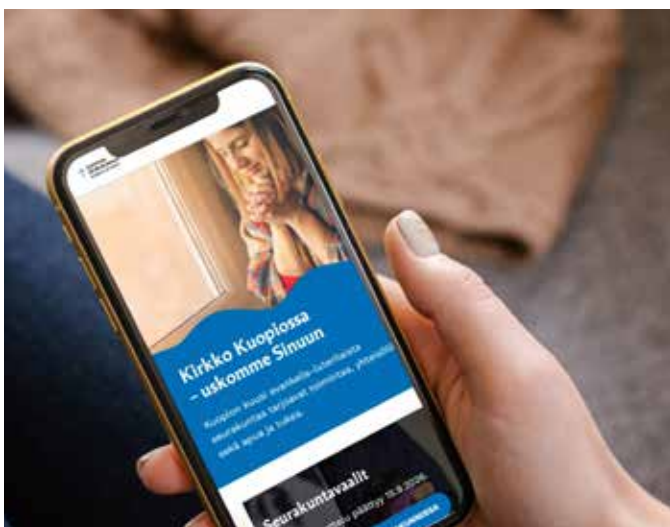
Kirkko esittää toimia lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi, nuorten mielenterveyden ja tulevaisuususkon vahvistamiseksi sekä työllistymisen esteiden purkamiseksi.

Keskeisiä esityksiä ovat sosiaaliturvan indeksikorttusten palauttaminen, perustason mielenterveyspalvelujen vahvistaminen, nuorten yksinäisyyden ehkäisy, vammaisten lasten vanhempien osa-aikatyön helpottaminen sekä väylän avaaminen oleskelulupa-työn kautta myös paperittomille.

Ikääntyneiden osalta kirkko painottaa mahdollisuutta ihmisarvoiseen elämään kotihoidossa tai lähellä omaa elinympäristöä sekä saattohoidon yhdenvertaisuutta.

Lakiin perustuvia tehtäviä

Kirkko muistuttaa, että hautaustoimi, kulttuuriperinnön ylläpito ja väestökirjanpito ovat lakiin perustuvia, kirkolle annettuja julkisia tehtäviä, jotka palvelevat kaikkia kansalaisia. Kulttuuriperinnön merkitys on esimerkiksi osa yhteiskunnan henkistä kriisinkestävyyttä. Kirkko esittää näiden tehtävien rahoituspohjan turvaamista ja sääntelyn ajantasistamista. ●

Kuopion seurakuntien verkkosivut uudistuivat

Kuopion seurakunnat julkaisivat uudistetut verkkosivunsa 25. elokuuta. Uudistuksessa sekä kaikkien kuuden seurakunnan että seurakuntayhtymän verkkopalvelut saivat aiempaa selkeämmän rakenteen ja nykyaikaisen ilmeen. Tiedon löytäminen on entistä helpompaa etenkin mobiililaitteilla.

”Halusimme selkeyttää sivustoja kokonaisuutena niin, että ihmisten olisi helppo löytää etsimiään palveluita,

toimintaa ja muuta kiinnostavaa sisältöä. Olemme kehittäneet helppolukuisuutta, saavutettavuutta ja hakutoimintoja”, viestintäsuunnittelija **Sini-Marja Kuusipalo** kertoo.

Kuopion rippikouluille rakennettiin oma verkkosivusto. Sen merkitys korostuu etenkin syyskuussa, jolloin nuoret ilmoittautuvat ensi vuoden rippikouluun.

Uutta on myös yhtymän englanninkielinen sisältö ja Kuopion aluekeskusrekisterin oma

sivusto.

Uusi kuopionseurakunnat.fi-sivusto on rakennettu Suomen evl.lut. kirkon uudelle Lukkari-alustalle. Kuopion seurakunnat ovat uudistajien ensimmäisessä aallossa, kun liki 330 seurakuntaa rakentaa uudet verkkosivustonsa parin vuoden kuluessa. ●

kuopionseurakunnat.fi
kuopionrippikoulut.fi
kuopionaluekeskusrekisteri.fi
kuopiontuomiokirkko.fi

Kallaveden kirkkokuoron seniorit harjoittelevat kanttori Rami Tuomikosken johdolla.

Laula kanssain

Tutkimustieto osoittaa, että kuorolaulu voi edistää ihmisen psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Kesän ja lomailun jälkeen syksy on aktivoitumisen aikaa. Monet pohtivat uuden harrastuksen aloittamista töiden tai opiskelujen vastapainoksi. Yksi varteenotettava vaihtoehto voisi olla kuorolaulu – sen hyvää tekevistä vaikutuksista saadaan koko ajan uutta tutkimustietoa.

”On pystytty osoittamaan, että kuorossa laulaminen voi muun muassa lievittää stressiä ja tarjota sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Viitteitä on saatu siitäkin, että yhteislaulu voisi tilapäisesti kasvattaa kipukynnystä”, Helsingin yliopistossa tällä hetkellä musiikin didaktiikan lehtorina työskentelevä **Eeva Siljamäki** (ympyräkuva) kertoo.

Siljamäki on myös sosiaalisesti osallistuvaan taiteeseen erikoistunut tutkija, pedagogi ja musiikin ammattilainen.

Aktivaatiota aivoille

Tutkimukset ovat jo aikaisemmin osoittaneet, että musiikki itsessään voi aktivoida aivoja laaja-alaisesti ja vaikuttaa myönteisesti mielialaan. Koska kuorolaulua harrastetaan porukalla, liittyy siihen vahvasti myös sosiaalisia ulottuvuuksia.

”Parhaimmillaan kuorossa laulaminen antaa mahdollisuuden tulla kuulluksi, kokea yhteenkuuluvuutta

ja kantaa vastuuta yhteisestä päämäärästä.”

Myös keho kiittää kuorolaulun harrastajaa, sillä laulaminen muun muassa vahvistaa hengityslihaksia ja petraa hengityksen säätelyä.

”Toki myös yksinlaulun harjoittaminen voi tuoda näitä positiivisia kehollisia vaikutuksia.”

Suomalaisilla on hieman kahtia jakautunut suhtautuminen laulamiseen. Osa meistä on innokasta karaokekansaa, joka viis veisaa äänen täydellisyydestä, kunhan pääsee esittämään oman versionsa ikivihreistä suosikeista. Tosille taas kouluaikojen laulukokeet ovat jättäneet ehkä ikuisenkin kammon laulamista kohtaan.

”Itse pidän koulujen laulukokeita jopa haitallisina. Ne saattavat iskostaa lapselle ajatuksen, että jos ei laula tarpeeksi hyvin, ei ole oikeut-

ta laulaa ollenkaan. Laulaminen ja musiikki kuitenkin kuuluvat kaikille. Sitä paitsi laulamista voi oppia, se on harjoiteltavissa oleva taito”, Siljamäki korostaa.

Irti jännityksestä

Siljamäki on ollut mukana kehittämässä taideinterventiota muun muassa sosiaalisia tilanteita ja esiintymistä jännittäville yliopisto-opiskelijoille.

”Idea lähti Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiö YTHS:ltä, jossa oli huomattu opiskelijoiden lisääntynyt sosiaalisten tilanteiden pelko. Ohjasin opiskelijoista koostunutta kuorolauluryhmää yhdessä YTHS:n psykologin ja fysioterapeutin kanssa. Osallistujat valikoituivat mukaan YTHS:n kautta.”

Yhteisiin kuoroharjoituksiin valmistauduttiin huolellisesti.

”Järjestelimme luokkatilan yhdessä ennen harjoituksia. Pidimme myös taukoja harjoitusten aikana, jotta tilaa olisi ryhmäytymiselle ja jutustelulle. Tärkeää oli sekin, ettei ketään laulatettu yksin.”

Tulokset olivat Siljamäen tutkimuksen mukaan positiivisia.

”Olimme onnistuneet luomaan tilan, jossa voi päästää irti kontrollista ja jännityksestä. Lisäksi osallistujien suhtautuminen jännityksen oireisiin oli muuttunut. He myös huomasivat, että voi tehdä virheitä ja kuulua silti ryhmään.”

”Ja mikä hienointa, osallistujat itse halusivat harjoitusjakson päätteeksi esiintyä konsertissa. Sellaista ei millään tavalla heiltä edellytetty.”

Kuoroharrastus elpymässä

Koronavuosina kuorolaulaminen koki aikamoisen notkahduksen. Koontumiset kiellettiin ja erityisesti

laulamisen itsessään katsottiin leviävän tehokkaasti virusta.

”Nyt on ehkä näkyvissä elpymisen merkkejä kuoroharrastuksen suhteen. Helsingissä oli hiljattain Kuorosten kierros -tapahtuma ja huomasin ilokseni, että kuorosten kirjo on moninainen. Esimerkiksi useissa lähiöissä on pistetty pystyyn omia kuoroja, mikä on todella hienoa.”

Kuoroon lähteminen saattaa monelle olla ison kynnyksen takana. Mielessä voi pyöriä epäilyksiä, onko oma ääni tarpeeksi hyvä tai oikeanlainen.

”

Laulaminen ja musiikki kuuluvat kaikille.

”Nykyään on onneksi paljon kuoroja, joissa on avoimet ovet kaikille eikä koelauluja tarvita. Ideana on, että lähdetään yhdessä harjoittelemaan ja kehittymään.”

Siljamäki painottaa myös kuoronjohtajan merkitystä.

”Hänellä on iso rooli siinä, kuinka kuorossa viihdytään. Hyvä johtaja luo turvallisen ja innostuneen ilmapiirin, kohtelee kaikkia tasapuolisesti eikä ota ketään silmätikuksi.” ●

Seurakuntien kuorot käynnistyvät syksyllä. Katso tarkemmat tiedot tapahtumaliitteen sivulta 8.

LYHYESTI

Kaavailuja Neulamäen seurakuntakeskuksen tulevaisuudesta

Kuopion seurakuntayhtymän kiinteistöstrategiassa Neulamäen seurakuntakeskus on luokiteltu luovutettavien kiinteistöjen joukkoon. Suunnitelmana on luopua nykyisistä tiloista ja siirtää seurakunnan toiminta nykyisen kirkon tontille mahdollisesti tulevaan uudisrakennukseen.

Neulamäen seurakuntakeskuksen suunnitelmista järjestetään keskustelu- ja kuulemistilaisuus torstaina 10. syyskuuta kello 17.30–19.00 Neulamäen kirkolla.

Kiinteistöpäällikkö **Petri Rautio**, hallintojohtaja **Mika Pulkkinen** ja kirkkoherra **Anu Kiviranta** kertovat hankkeesta, sen taustoista ja suunnitelmista sekä vastaavat seurakuntalaisten kysymyksiin.

Bibliodraama vie löytöretkelle

Hyväkin saarna tahtoo unohtua pian. Jos Raamatun tekstiä tutkitaan bibliodraamassa, sanoma säilyy elävänä jopa vuosikausia.

Puijon kirkolla voi tänä syksynä tutustua bibliodraamaan uudessa ryhmässä, joka kokoontuu tiistai-iltoisin 15.9. alkaen yhteensä seitsemän kertaa. Ryhmää vetää bibliodraamaohjaaja **Liisa Seppänen**.

”Raamatun tuntemusta ei tarvita. Kokemukseni mukaan bibliodraama voi sopia varsin erilaisille ihmisille. Sellaisille, joilla ei tule luettua Raamattua omin päin. Ja sellaisille, jotka ovat lukeneet Pipliansa hiirenkorville”, Seppänen kertoo.

Bibliodraamassa ei näytellä eikä tehdä esityksiä. Raamattua tutkitaan ryhmässä toiminnallisesti ja luovasti, jolloin syntyy vuoropuhelua tekstin ja oman elämän välille.

”Asiat jäävät parhaiten mieleen, kun tehdään jotakin itse. Bibliodraamassa käytetään fyysistä toimintaa ja eri aisteja, jolloin teksti alkaa elää uudella tavalla. Raamattu kertoo tavallisten ihmisten elämästä, ja ihmisyyden on yhä samaa”, bibliodraamaa kokeillut **Marjukka Pakkala** kuvaa kokemuksiaan.

Bibliodraama luottaa ihmisen kokonaisvaltaisuuteen. Aluksi tekstiä lähestytään yhdessä lukien. Sen jälkeen työskentelyyn voi kuulua esimerkiksi liikettä, musiikkia, värejä, kuvia, muovailua tai kirjoittamista. Kertovat tekstit antavat mahdollisuuden eläytyä yhden tai useamman henkilön rooliin, missä syntyy yllättäviä oivalluksia.

”Ryhmässä saa olla mukana sillä tavalla, mikä on itselle kulloinkin luontevaa ja mahdollista. Mutta kun rohkenee ottaa ensimmäisen askeleen, prosessi kyllä vie eteenpäin”, Seppänen rohkaisee. ●

KAMALA LUONTO

Tule mukaan ystävätoimintaan

Ystävätoimijana voit ilahduttaa yksinäistä ihmistä ulkoillen tai jutustellen. Palkaksi saat hyvän mielen itsellesi. Voit tulla mukaan ihan tavallisen ihmisen taidoin.

Ystävätoimijoiden koulutus
Postitalon seurakuntasalissa (Museokatu 4)
tiistaina 29.9. klo 17–19

Aiheena ”Rajat, vastuu ja jaksaminen”. Miten erottaa vapaaehtois- ja ammattilaisen rooli? Mistä tunnistan omat rajani? Kouluttajana johtava sairaalapastori Risto Tabell. Tervetuloa uudet ja nykyiset ystävätoimijat.

Ilmoittautumiset 13.9. mennessä sähköisellä lomakkeella, joka löytyy seurakuntien nettisivuilta.

Lisätietoja puhelimitse diakoniatyöntekijöiltä
Alavan seurakunta: Hanna Kokkonen 040 4848 325
Järvi-Kuopion seurakunta: Eeva-Leena Ahopelto 040 4888 677
Männistön seurakunta: Anne-Mari Mertanen 040 4848 406
Kallaveden seurakunta: Riitta Reima 040 4848 370
Puijon seurakunta: Riikka Tiainen 0404848 438
Tuomiokirkkoseurakunta: Kirsi Launonen 040 4848 255

Tervetuloa ystävätoimijoiden joukkoon!

 KUOPION SEURAKUNNAT
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

www.kuopionseurakunnat.fi

Tervetuloa rippikouluun

Infotilaisuudet tulevan vuoden rippikouluista pidetään Kuopion seurakuntien alueen yläkouluilla 31.8.–11.9.

Huoltajille suunnattu infotilaisuus pidetään Teamsissa 9.9. klo 17.

Lisätiedot, rippikouluvaihtoehtot, ilmoittautuminen sekä linkki infoon löytyvät verkosta

kuopionseurakunnat.fi/rippikoulut

Ilmoittautumisaika on 14.–27.9.

 KUOPION SEURAKUNNAT
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Sinun vuorosi

Lasten ja perheiden toiminta

Perhekerhot ja muut lasten ja perheiden ryhmät tarjoavat yhteistä aikaa lapsille ja vanhemmille. Toiminta on maksutonta, eikä yleensä vaadi ilmoittautumista. Joihinkin ryhmiin ilmoittaudutaan etukäteen.

Lue lisää kuopionseurakunnat.fi

 KUOPION SEURAKUNNAT
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Puhutaan kirkosta hyvää

AnnMari Salmela mieltää seurakuntavaalit lähidemokratian edistämiseksi. Äänestämällä voi oikeasti vaikuttaa oman alueen asioihin.

Seurakuntavaaleista kannattaa innostua.

Vesa Keinonen teksti
Sakari Röyskö kuva

Seurakuntavaalien projektipäällikkö **Annmari Salmelan** tehtävänä on tarjota tiimeineen tukea seurakunnille ja seurakuntayhtymille, jotta vaalit sujuisivat hyvin.

Normaalitöinään Helsingin Kallion seurakunnan viestintäpäällikkönä työskentelevä Salmela on toimivapaan turvin tämän syksyn seurakuntavaalien avainpaikalla.

Näkymisen paikka

Salmelan mukaan seurakuntavaalit ovat kirkolle merkittävä näkymisen paikka. Silloin kirkko pystyy ottamaan niin sanotusti ilmatilan haltuun.

”Vaalien yhteydessä onkin aivan erinomainen mahdollisuus puhua kirkosta hyvää”, Salmela kannustaa.

Projektipäällikön työrupeaman h-hetki koittaa sunnuntaina 15.11. Silloin pidetään maan joka puolella vaalit, joissa valitaan luottamushenkilöt seuraavalle nelivuotiskaudelle 2027–2030.

Jos seurakunta on itsenäinen eli ei kuulu seurakuntayhtymään, toimitetaan yhdet vaalit, joilla valitaan kirkkovaltuuston jäsenet.

Jos seurakunta kuuluu seurakuntayhtymään, pidetään kahdet vaalit.

”Vaaleilla valitaan silloin jäsenet yhteiseen kirkkovaltuustoon, joka johtaa seurakuntayhtymää sekä oman seurakunnan seurakuntaneuvostoon.”

Kampanjaa arjessa

Annmari Salmelan tehtäviin kuuluu muun muassa varmistaa se, että seurakuntavaalien kampanjailme on yhtenäinen koko maassa.

Aikaisempi Uskottu, toivottu, rakastettu -teema oli niin pidetty, että sitä haluttiin käyttää myös tämän vuoden vaaleissa.

”Kolmen sanan kokonaisuuksissa tavoitellaan sitä, miten Jumala näkee ihmisen.”

Salmela huomauttaa, että hyvätkään sloganit eivät korvaa seurakuntien arkista työtä. Kampanjaa tehdään niissä käytännössä joka päivä.

Hänen mukaansa nähdyksi ja kuulluksi tuleminen on kirkossa ainutlaatuista.

”Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, miten ihminen kohdataan, kun hän menee asioimaan omassa seurakunnassaan esimerkiksi omaisensa kuoltua.”

Projektipäällikkö on huomannut, että monissa seurakunnissa vähän arastellaankin omasta työstä kertomista.

Vaikka seurakuntatyössä ollaan usein tekemisissä herkkien asioiden kanssa, niin eihän kaikki ole salaisuutta.

”Jos seurakunnassa toimii sururyhmä, niin mielellään voi kertoa siitä, miten ihmiset lähtivät sieltä kotiinsa voimaantuneina”, Salmela antaa esimerkin.

Talous, kiinteistöt ja ihmiset

Salmela korostaa sitä, että tulevat vaalit ovat poikkeuksellisen tärkeitä. Suomen ev.lut. kirkko on monessakin mielessä vedenjakajalla.

Jäsenmäärän vähetessä kirkon taloudelliset resurssit vähenevät. Vanhaan tyyliin ei voi jatkaa, vaan on oltava valmius tehdä isoja, kauaskantoisia ratkaisuja.

”Niistä pitää pystyä tekemään päätöksiä jo tulevan vaalikauden aikana. Sen takia toivoisinkin luottamuselimiin monipuolista uudenajattelun kykyä.”

Annmari Salmelan mukaan valittavien luottamushenkilöiden eteen voi tulla monenlaisia asioita. Pääasiassa ne löytyvät talous, kiinteistöt ja ihmiset -kokonaisuuden alta.

”Taloudessa keskeistä on tietysti se, mihin seurakunnan tai seurakuntayhtymän rahat käytetään ja kenen kanssa tehdään yhteistyötä.”

Hautausmaksut ovat talouspuolella yksi merkittävä esille nouseva asia. Valtion hautaustoimeen osoittamat varat kattavat enää vain 60 prosenttia sen todellisista kustannuksista.

”Seurakuntien pitää ratkaista, kuinka paljon hautausmaksuja korotetaan. Kyseessä on todella vaikea asia.”

”

Monissa seurakunnissa vähän arastellaankin omasta työstä kertomista.

Kiinteistöjä seurakunnilla riittää. Monet kirkot ja seurakuntatalot ovat 1960–1980-luvuilla rakennettuja ja vaativat suuria peruskorjauksia. Toisaalta niihin liittyy usein vahva tunneside.

”Keskeinen kysymys on se, korjataanko kiinteistö vai myydäänkö se pois?”

Luottamushenkilöt päättävät josakin määrin myös työntekijöiden rekrytoinneista.

”Samoin luottamushenkilöt käsittelevät sitä, miten hyödynnetään vapaaehtoisten seurakuntalaisten panosta”, Salmela sanoo.

Tavallinen ihminen riittää

Kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenillä riittää päätettävää. Vastuuta ei saa pelätä.

Annmari Salmela sanoo, että luottamushenkilön ei missään nimessä tarvitse olla mikään superosaaja.

”Tavallisen ihmisen tavalliset taidot riittävät hyvin. Jokainen luottamushenkilö tuo mukanaan oman osaamisensa ja elämäkokemuksensa”, hän korostaa.

Tarjolla on runsain mitoin myös erilaista perehdytystä.

”Sitä järjestää seurakunnan lisäksi esimerkiksi Kirkkopalvelut.”

Kirkon toiminta näyttäytyy ulospäin helposti riitaisena, etenkin jos agendalla ovat samaa sukupuolta olevien avioliittoon tai naispappeuteen liittyvät kysymykset.

Salmela huomauttaa, että kirkon oppiin liittyvät asiat eivät juurikaan nouse esiin seurakuntien ja seurakuntayhtymien luottamuselimissä. Toki paikkakuntakohtaisia eroja on.

”Päättämässä on todella suuri määrä tolkun ihmisiä. He voivat tulla kallellaan joko liberaaliin tai konservatiiviseen suuntaan, mutta kyetä silti erinomaiseen päätöksen tekoon.”

Nuoria lisää ehdolle

Seurakuntavaaleihin liittyen Salmelalta kysytään usein yksi tietty kysymys. Kuinka suureksi hän toivoisi äänestysprosentin nousevan?

”Tähän vastaan aina niin, että seurakunnat tekevät sen äänestysprosentin. Teillä on nyt erinomainen tilaisuus saada se nousemaan.”

Kahden lukeman osalta Salmela haluaisi ehdottomasti saada aikaan muutosta. Toinen liittyy sopuvaaleihin.

”Niitä oli viimeksi peräti 45 seurakunnassa. Toivoisin, että nyt lukema olisi radikaalisti pienempi.”

Projektipäällikkö muistuttaa siitä, että sopuvaali on tietyllä tavalla kaksinkertainen ei.

”Ei ole ehdokaslistoja, eikä pääse äänestämäänäkään. Voi miettiä, millainen tunne seurakuntalaiselle tästä tulee.”

Toinenkin numero haastaa Annmari Salmelaa. Viime seurakuntavaalien tuloksen perusteella valituista luottamushenkilöistä vain 6,5 % oli alle 30-vuotiaita.

Nyt hän uskoo asian muuttuvan. Syynä ovat viime vaalien jälkeen seurakunnissa toimintansa aloittaneet nuorten vaikuttajaryhmät.

”Olen saanut paljon olla tekemisissä näiden ryhmien jäsenien kanssa. Myös seurakuntien kirkkoherroille ja viestijöille olen kertonut vaikuttajaryhmien potentiaalista.”

Salmela on huomannut, että kaikissa seurakunnissa ei vielä suhtauduta nuoriin päättäjiin täysin vakavasti.

Hänestä erillisiä nuorten ehdokaslistoja ei vaaleissa kannata perustaa.

”

Jokainen luottamushenkilö tuo mukanaan oman osaamisensa ja elämäkokemuksensa.

”Nuoret ovat fiksua, omilla aivoillaan ajattelevia ihmisiä. He löytävät sellaisen listan, missä edustetaan itse kullekin tärkeitä asioita.”

Vaaleista saa kertoa

Salmela näkee oman roolinsa olevan myös eräänlainen innostaja. Seurakuntien työntekijät eivät aina huomaa sitä hyvää työtä, mistä voisivat kertoa kirkosta hieman etäännyneillekin ihmisille.

”Muistutan myös siitä, että työntekijöiden on sallittua ja hyväkin kertoa näistä vaaleista seurakuntalaisille.”

Seurakunnan työntekijät saavat kertoa, miten ehdokkaaksi asetutaan. He voivat myös kannustaa asettumaan ehdokkaaksi.

”Mutta tietenkään ei saa antaa äänestysvinkkejä tai kehottaa menemään tietyille listalle.”

Äänestäjille Annmari Salmela antaa lopuksi vinkkejä sopivan ehdokkaan löytämiseksi.

Se ei välttämättä ole helppoa, koska ehdokaslistojen nimet voivat olla aika epäinformatiivisia.

Ensimmäisenä kannattaa tutustua vaalikoneeseen, jonka yhä useammat ehdokkaat täyttävät.

”Sieltä saa aika hyvän kuvan siitä, millaisia asioita kyseinen henkilö edustaa. Myös ehdokkaan mahdollinen taustayhteisö voi kertoa äänestäjälle paljon.” ●

Vaalikone ja muut tärkeät vaaleihin liittyvät tiedot löytyvät netti-osoitteista [kuopionseurakunnat.fi/](https://kuopionseurakunnat.fi/vaalit) vaalit ja seurakuntavaalit.fi

Puistoruokailu tarjosi ruokaa ja yhdessäoloa

Kesätyöntekijät Ronja Aaltonen, Milla Luostarinen ja Pulmu Kuusela sekä pastori Panu Pohjolainen tarjosivat ruokaa ja juttuseuraa.

Antton ja Noel

Elli ja Sari-Leena

Seurakunnan työntekijät jalkautuivat kohtaamaan ihmisiä kymmenenä päivänä Kuopion eri puistoihin.

Hanna Valkonen teksti ja kuvat

Kuopion seurakuntayhtymä tarjosi kesällä eri puistoissa ruokailua lapsiperheille. Kesä-heinäkuussa järjestettyihin puistoruokailuihin osallistui satoja perheitä ja lapsia.

Elämäntarinoita ja lasten iloa

Pyhän Johanneksen kirkon pihalla sopakauhan äärellä olivat kesätyöntekijät **Ronja Aaltonen**, **Milla Luostarinen** ja **Pulmu Kuusela**. Pastori **Panu Pohjolainen** jutusteli perheitten kanssa.

"On ollut mielenkiintoista ja mukavaa kohdata ihmisiä eri puolilla Kuopiota. Olen päivien aikana kuullut monenlaisia elämäntarinoita. Ja nähnyt paljon lasten iloa", Pohjolainen tuumasi katsoessaan lasten kirmailua kirkon etupihalla.

"Haluamme seurakuntana mennä sinne, missä ihmisiä on, ja kohdata niitä, joiden kanssa ei ehkä muuten pääsisi juttelemaan."

Ruokailun lisäksi pääsi leikkimään

Elli Pössi oli tullut Tikkurilasta viettämään kesälomaa mummon luokse. Kuopiossa he ovat pyöräilleet, käyneet puistoissa ja museossa. Ja tietysti ulkoiluttaneet mummon koiraa.

"Parasta kesässä on uiminen ja se, että ulkona voi tehdä kaikkea", Elli kertoo.

Ellin mummo **Sari-Leena Jutila** toivoo kesältä lämpöä ja että uima-vedet lämpenisivät.

Kaksoset **Antton** ja **Noel Mäkinen** olivat tulleet ruokailemaan äitinsä kanssa. Pojat puhaltelivat saippuakuplia ja ratsasivat keppihevosilla.

Kasvissosekeitto, raejuusto sekä jälkiruokatikkarit tekivät kauppansa. Aurinkoinen sää suosi ruokailijoita. Pienessä leikkipuistossa kävi iloinen vilske.

Positiivinen vastaanotto

Seurakuntien puistoruokailuihin osallistui paikasta riippuen 40–120 henkilöä.

"Saatu palaute oli poikkeuksellisen myönteistä. Eräs osallistuja kuvasi puistoruokailua perheensä päivän pelastukseksi ja toinen jopa koko kesänsä kohokohdaksi. Moni kiitti erityisesti sitä, että kirkko tulee luontevasti ihmisten arjen keskelle ja tarjoaa näin konkreettista apua", Panu Pohjolainen kertoo.

Toiveena on, että puistoruokailuja voitaisiin jatkaa myös ensi kesänä. ●

KOLUMNI
Tatu Kokko

Opinpolulla

PIHLAJANMARJOISSA MAISTUU syysauringon kirpeys. Päivän askel lyhenee. Koululaiset ovat aloittaneet uuden lukuvuoden, aikuiset palanneet lomiltaan. Arki asettunut uomiinsa. Elämä porskuttaa vanhoja reittejään tai ehkä se on löytänyt jotakin uutta, jotakin kieltämiävää, jännittävää, sytyttävää.

PIENI EKALUOKKALAINEN, opinpolkunsä alkumetreillä, vasta arvailee elämänsä suuntaa. Oppii koko ajan uusia asioita, syleilee maailmaa, on altis vaikutteille. Niitä tarjoilevat vanhemmat, kaverit, opettajat, oppimateriaalit, televisiot ja internetin loputtomat valtameret: influenssirit, tubettajat, tiktokkaajat, mitä niitä nyt onkaan. Joka päivä hyökyy vastaan valtava määrä informaatiota.

MIKÄ SIITÄ ON tarpeellista, mikä turhaa? Mikä totta, mikä tarua? Mikä oikeaa tietoa, mikä valhetta? Mikä ihmisen luomaa, mikä tekoälyn tuotamaa?

OTA SIITÄ SITTEN selvää, pieni ihminen, kun se ei ole helppoa aikuisellekaan.

MEILLÄ AIKUISILLA on kuitenkin vastuu, ja yksi tärkeimmistä opetettavista taidoista – kielen, laskuopin ja hyvien tapojen lisäksi – on terve kriittisyys.

KUINKA EROTAN oikean väärästä? Mihin voin uskoa? Kehen luottaa?

SIINÄPÄ SE. Totuutta kun muunnelaan, kuvat valehtelevat enemmän kuin tuhat sanaa, ja poliitikotkin höpisevät mitä sattuu. Tuntuu, ettei totuus ole enää mikään arvo. Tärkeintä on huuto ja mölinä, ja vauhti sen kuin kiihtyy.

NO, PIENI ekaluokkalainen ei huoli liikoja. Hän katselee pilviä, tervehtii aurinkoa ja hymyilee. On matkalla koulusta kotiin. Läksykirjat eivät juuri paina. Askel on kevyt, mieli iloinen.

ILTAPALAN JA PESUJEN jälkeen uni maistuu. Se huuhtelee ajatukset ja järjestää tiedonjyväset oikeille paikoilleen. Ja aamulla alkaa taas uusi seikkailu ihmisyyden valtamerellä. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Adessa Amalia Aurora Ronkainen
Aida Ester Pekonen
Ellan Anneli Streng
Helmi Hannele Ruutala
Ilona Emilia Tolvanen
Luca Elmeri Kristian
Airaksinen
Malva Viola Jordan
Rosa Evelia Keskitalo
Siiri Inkeri Remes
Verna Sylvia Stöckell

Alava

Aatos Oliver Leppänen
Eelia Auni Tuulikki Korhonen
Ella Olivia Airaksinen
Emilia Vivia Veronika Laitinen
Ilona Aino Lyydia Lappalainen
Kerttu Taimi Kaarina Rönkkö
Lilina Ayia Adelea Ruuskanen
Sanelma Matleenantytär
Kanniainen
Tilda Rosa Elina Korhonen
Untamo Oiva Edvin Myöhänen
Väinö Emil Mikael Laine

Järvi-Kuopio

Juhani Olavi Henrikki
Maunula, Riistavesi
Julius Onni Turunen, Juankoski
Aatu Onni Ilmari Ahonen,
Säyneinen
Luna Martina Lipponen, Nilsiiä

Remi Vidar Valentin Rafael
Nolvi, Nilsiiä
Väinö Niilo Olavi Puustinen,
Muuruvesi
Vertti Johannes Mustonen,
Kaavi
Lilja Enni Maria Niskanen,
Säyneinen
Aada Helmi Sofia Hiltunen, Kaavi
Leo Olavi Ensio Kaipainen, Nilsiiä
Sulo Väinö Sebastian
Pesonen, Vehmersalmi
Väinö Juhani Voutilainen,
Tuusniemi
Frans Aulis Stirling, Kaavi
Pihla Alina Järveläinen, Kaavi

Kallavesi

Aapo Olavi Kaartinen,
Aarni Elmeri Niskanen
Adea Mila Isabella Sjöblom
Aini Maija Vilhelmiina
Mikkonen
Alex Onni Olavi Hiltunen
Alisa Elsa Maria Rissanen
Altti Alpo Ensio Asikainen
Antti Sebastian Kornio
Ariel Wilhelmina Kornio
Bea Bertta Ellen Hoffrén,
Maaninka
Bea Sofia Pehkonen
Daniel Sebastian Tapani
Puupponen
Edvin Olavi Suominen

Eedit Aava Janina Kari
Eeli Tiitus Puustinen
Eelis Lauri Juhani Vilhunen
Eemi Venni Eliel Kuokkanen
Eemil Oliver Ylikärppä
Eino Olavi Vartiainen
Eino Pekka Oskari Toivanen
Elias Kaino Olavi Loikkanen
Enja Valeria Eini Alanen,
Maaninka
Enna Maija Eliina Tolonen
Enni Vivian Koponen
Eppu Alvin Oliver Tikkunen
Erika Maija Emilia Koskinen
Felix Jeremias Flang
Heini Bertta Maria Olenius
Isla Amanda Isabella Mauro
Leo Kaspian Kantelinen
Leo Olavi Benjamin Korhonen
Malva Vellamo Heimonen
Matilda Aurora Ojainväli
Mauno Sulevi Peteri
Mila Eveliina Räsänen
Milo Sakari Elvin Keskinen
Nanna Elina Josefiina
Salminen
Nelli Jasmine Hämäläinen
Neo Onni Alexander Kataniemi
Nuutti Taito Kalevi Oinonen
Oliver Alexander Sormunen
Onni Viljami Koistinen
Otto Luukas Juhani Polvinen
Oula Viljami Klasila
Peetro Olavi Heikkinen

Ronja Helena Elisabeth
Tauriainen
Saana Alina Virtanen
Seela Alva Kaarina Kari
Seela Helga Orvokki Taskinen
Selja Domna Rosalia Sivula
Siiri Lahja Uotinen
Sky Serafiina Juliette Riutta
Sofia Amelia Serafiina
Tujamo, Karttula
Valo Ilari Juhani Keijonen
Venla Sofia Martikainen,
Maaninka
Viola Anna Evelia Kihlman
Viola Aura Hytönen
Väinö Olavi Liikka

Männistö

Aatu Kristian Leppänen
Frans Felix Sebastian
Rautiainen
Hugo Aulis Andrea
Hämäläinen
Jooa Elias Pitkänen
Kira Emilia Rytkönen

Puijo

Aamos Oliver Luokkala
Aapeli Eino Tapani Kankkunen
Aatos Olavi August Vainio
Daniel Otto Juhani Tervonen
Edvart Samael Suhonen
Emil Iisak Oliver Qvist
Katariina Rissanen

Leo Aarni Johannes Ahola
Manu Eemil Untamo Halttunen
Oiva Eliel Malkki
Ronja Eleonora Arvola
Severi Veikko Viljam Muhonen
Tuukka Viktor Alvari
Tapaninen

Siilinjärvi

Eela Martta Inkeri Ollikainen
Amla Aurelia Tirkkonen
Oliver Veikko Lucas Päivinen
Aarre Lauri Mikael Heiskanen
Eemi Kalevi Penttinen
Juuso Matias Happonen
Aino Ilona Leskinen
Liam Linus Rokkila
Olavi Alvari Huttunen
Maisa Elvi Anneli Viitaniemi
Ilona Alisa Sofia Salmela
Hilla Aili Eveliina Kaikkonen
Vilja Vieno Wilhelmina
Hynynen
Väinö Eevert Juhani Väisänen
Leonel Henrik Kaspian
Horttanainen
Viljami Anton Leminen
Eeli Anton Heikura
Mette Minnea Paldanius
Jiri Jahvetti Toivanen
Reeta Aino Esteri Heiskanen
Eemeli Atlas Alvari Jämsén
Jaro Anton Kaasinen
Halla Sointu Syrjälähti

Avioliittoon kuulutetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Samuel Arvo Christoph
Kuhanen ja Jasmina Henna
Annika Mikkonen
Sakari Juho Johannes Pääkkö
ja Aino Emilia Ihanus

Alava

Johannes Pentti Julius Hihnala
ja Henna Siiri Sofia Isokääntä

Järvi-Kuopio

Vesa Olavi Toropainen ja
Minna Johanna Savolainen,
Tuusniemi
Jimi Christian Wegelius ja
Viivi Pauliina Hartikainen, Nilsiiä

Kallavesi

Niko Pentti Henrik Torvinen ja
Roosa-Maria Lahnavik

Männistö

Henrik Matias Nyrhinen ja Anni
Elina Helmi Hellström

Siilinjärvi

Jonna Hannele Hynynen ja
Petri Henrik Johannes Salonen
Outi Johanna Haapalainen ja
Ari Eemeli Huttunen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Vieno Orvokki Immonen 94
Jorma Juhani Väätäinen 78
Eeva Josefiina Väänänen 90
Pirkko Maria Virtanen 85
Teuvo Kalevi Tolppanen 84
Seppo Juhani Toivanen 70
Eija Maija Inkeri Tiihonen 91
Anne Maarit Taskinen 67
Pirkko Maria Sutinen 87
Hannu Olavi Sormunen 79
Auli Aulikki Soininen 91
Sirkka Liisa Räisänen 87
Sirpa Helena Rovio 56
Marja-Liisa Rautiainen 86
Sirpa Alina Hannele
Pulkkinen 60
Ilkka Martti Penttilä 89
Hannu Tapio Peltonen 59
Raimo Sulo Ilmari Nyyla 81
Kirsti Inkeri Miettinen 83
Jarmo Tapani Malinen 68
Hilma Terttu Marjatta Leinonen 82
Seppo Unto Einari Kosunen 76
Jussi Kolehmainen 80
Liisa Annikki Kokkonen 91
Pirjo Tuulikki Karttunen 87
Irma Annikki Kaitokari 86
Sulo Gunnar Hartikainen 86
Mauri Johannes Happonen 85
Tuija Ritva Irene Anttonen 75

Alava

Eevi Kaarina Airaksinen 92
Seppo Tapani Vartiainen 79
Niilo Salkunen 90
Juha Pekka Tapani Ruuskanen 75
Kirsi Maria Rissanen 60
Osmo Pehkonen 80
Pentti Juho Leppänen 88
Mika Petteri Koponen 46
Maija Liisa Kieloaho 84
Jouni Petteri Happonen 63

Järvi-Kuopio

Anna Liisa Bruun 91, Nilsiiä
Ismo Tapio Väänänen 78, Nilsiiä
Maija Kanerva Holopainen 77,
Nilsiiä
Erkki Kalevi Nykänen 85, Kaavi
Voitto Tapio Hiltunen 77,
Riistavesi
Aune Maria Pelkonen 92,
Riistavesi
Eeva Helena Juvonen 86,
Juankoski
Irma Hellevi Hämäläinen 80,
Nilsiiä
Markku Kalervo Siivonen 76,
Nilsiiä
Elli Pitkänen 88, Nilsiiä
Ulla Maria Kakkinen 87, Nilsiiä
Eino Jääskeläinen 85,
Riistavesi
Uuno Olavi Hallikainen 85,
Kaavi
Jorma Tapani Holopainen 71,
Nilsiiä
Anna-Stiina Riihimäki 57,
Vehmersalmi
Arvo Kalevi Tuovinen 87,
Tuusniemi
Matti Aulis Aallosvirta 84,
Kaavi
Maija-Liisa Heikkinen 83,
Nilsiiä
Leena Marjatta Remes 80,
Nilsiiä
Leena Marjatta Ansamaa 68,
Vehmersalmi
Aarne Eemil Pirinen 77, Nilsiiä
Pirkko Sinikka Antikainen 88,
Riistavesi
Salme Elina Räsänen 87,
Tuusniemi
Sinikka Anneli Räsänen 83,
Kaavi
Aili Anneli Miettinen 82,
Vehmersalmi
Reino Ilmari Makkonen 77,

Muuruvesi
Vilho Juhani Rahunen 68,
Vehmersalmi
Venla Orvokki Pirinen 91,
Nilsiiä
Aune Maria Hämäläinen 90,
Nilsiiä
Aino Mirjami Kesonen 88,
Tuusniemi
Mirja Annikki Savolainen 78,
Muuruvesi
Irja Annikki Tuononen 89, Kaavi
Jorma Antero Lyytinen 88,
Nilsiiä
Eeva Maria Räsänen 86,
Tuusniemi
Sirkka Liisa Anneli Soininen
85, Juankoski
Raimo Antero Tissari 73,
Nilsiiä
Tenho Tapani Taskinen 65,
Nilsiiä
Timo Johannes Rissanen 61,
Muuruvesi
Hanna Kaarina Hiltunen 94,
Nilsiiä
Aarne Olavi Ukkonen 91, Kaavi
Ritva Anneli Holopainen 75,
Nilsiiä

Kallavesi

Liisa Nuutinen 96
Tapio Walta 78, Maaninka
Hannu Juhani Venäläinen 74,
Karttula
Lauri Ilmari Törngvist 81,
Maaninka
Raimo Juhani Takkunen 68
Mauno Kalevi Savolainen 79
Hannu Tapani Savolainen 73
Jyri Fredrik Kristian Savolai-
nen 27
Kaarle Rönty 94
Kielo Aulikki Rytkönen 92
Eine Elina Putkinen 93,
Karttula

Hannu Reino Pohjolainen 72,
Karttula
Onni Aulis Pasanen 91
Petri Rainer Pasanen 58
Aune Partanen 94
Arvo Aarre Paavilainen 89
Marja Hannele Mustonen 74,
Karttula
Heikki Eino Antero Miettinen
70, Karttula
Esko Ilmari Luukkonen 77
Maire Kyllikki Lappalainen 73
Viljo Pekka Johannes Kärki 76,
Karttula
Ritva Kaarina Korhonen 93,
Karttula
Merja Leena Anita Koponen 70
Viljo Matti Kettunen 75
Pirjo Marjatta Karvonen 79
Jari Markus Kaipainen 64
Aulis Ensio Inkinen 69, Maaninka
Pirkko Inkeri Ikäheimo 84
Pertti Olavi Hirvonen 78
Katri Maria Hiltunen 95,
Maaninka
Kerttu Kyllikki Hartikainen 93
Soili Hannele Hapuli-Korhonen 68
Pertti Sakari Eskelinen 83
Kari Heikki Björk 73
Heino Tapio Airaksinen 78

Männistö

Sirkka Anneli Aminoff 98
Pekka Juhani Venäläinen 43
Liisa Kyllikki Turtiainen 94
Markku Eerik Tukiainen 73
Sari Kaarina Tervakangas 60
Lauri Aunus Simojoki 87
Kari Tapio Räty 76
Matti Juho Räsänen 86
Heikki Sakari Pitkänen 68
Anna Liisa Niskanen 78
Marja Anita Niskanen 77
Elli Riitta Marjatta Laakso 77
Toivo Johannes Koistinen 90
Rauni Anneli Kangas 82

Sirkka Tuulikki Jormakka 86
Ulla Maria Iivanainen 92
Pekka Johannes
Hämäläinen 94

Puijo

Arvo Johannes Sonninen 93
Ritva Orvokki Taskinen 63
Leena Anneli Soininen 81
Eila Marjatta Rajamo 90
Ellen Marina Pietikäinen 0
Matti Partanen 88
Väinö Jalmari Partanen 88
Sirpa Riitta Alina Mertanen 73
Anneli Kaarina Lapveteläinen 81
Kaisa Maija Tiina Kemppainen 93
Ano Johannes Jalkanen 83
Ritva Mirja Hämäläinen 84
Eila Lydia Harinen 84

Siilinjärvi

Seppo Juhani Hyysalo 79
Viljo Pekka Kalevi Pirskanen 80
Jorma Pentti Hyysalo 82
Hilkka Anneli Räsänen 90
Pertti Kojo 88
Paavo Johannes Kokkonen 86
Erkki Tapani Miettinen 85
Veli Ilmari Antikainen 81
Raimo Johannes Keinänen 83
Eija Aulikki Bordi 67
Janne Henrik Turunen 58
Leena Iiris Asikainen 87
Noora Aurora Nieminen 0
Esko Aatu Nyyssönen 88
Matti Olavi Mönkkönen 78
Mika Juhani Kuoppamaa 55
Ritva Tuulikki Hassinen 84
Eino Juhani Marttinen 77
Liisa Savolainen 84
Eila Marjatta Komulainen 87
Irja Kyllikki Hujanen 84
Seppo Eemeli Koponen 67
Laila Marjatta Poutiainen 76
Lahja Maija Laininen 95

Päivän parhaat lukuhetket

Verkkolehdestämme löydät uusimmat artikkelit ja suosituimmat haastattelut edellisvuosilta. Avainsanat auttavat löytämään juuri sinua kiinnostavat aiheet, ja luetuimmat jutut löytyvät helposti.

Lisäksi voit lukea näköislehtiä aina vuoteen 2010 saakka.

Tilaa uutiskirje

Kirkko ja koti -uutiskirje tarjoaa tuoreet jutut ja arkistojen aarteet suoraan sähköpostiisi kerran kuukaudessa. Uutiskirjeen tilaaminen ei maksa sinulle mitään, ja voit lopettaa tilauksen milloin haluat.

Anna palautetta!

Palautelomakkeella voit vinkata meille mielenkiintoisia juttuaiheita tai antaa palautetta lehdestä.

kirkkojakoti.fi

KIRKKO & KOTI

Mainosmyynti Sanna Kiiveri- Haverinen 050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 30.9.,
varaukset 21.9. mennessä.

hilla
group

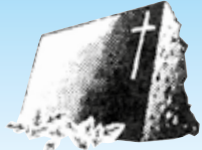
M3 KUOPION **MUUTTO & KULJETUS**

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748

info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverukset
ja kiven enstisöinnit

Löydä läheisesi
hautapaikka
helposti ja nopeasti
ja tarkista sijainti
suoraan kartalta.

hautahaku.fi

SYKSYN KYLPYLÄLOMAT PÄRNUUN

Kylpylähotelli Tervis
11.-17.10.26 alk. 620 €
2 hh Superior-huoneessa puolihoitolla
8.-14.11.26 alk. 520 €
2 hh standard huoneessa puolihoitolla

044-768 1818 www.tila-auto.com

Tila-Auto Oy

**SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA**
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

SINULLE SURUN AIKANA

Sururyhmä läheisensä menettäneille

Seuraava sururyhmä alkaa Vuorelan kirkolla to 17.9. klo 18.
Muut kokoontumiskerrat ovat 1.10., 8.10., 15.10. ja 29.10.

Ilmoittaudu mukaan su 6.9. mennessä

seurakunnan verkkosivuilla siilinjarseurakunta.fi
tai soittamalla pastori Anja Markkaselle 044 728 4607 tai
diakoni Raija Hallikaiselle 044 728 4642.

Sururyhmä on tarkoitettu kaikille, jotka kantavat surua
läheisen kuoleman vuoksi. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden
keskustella ja käydä läpi menetykseen ja suruun liittyviä
asioita ja tunteita.

Mikäli sururyhmään ilmoittautuneita on riittävästi kahteen
ryhmään, muodostetaan ilmoittautuneista toinen ryhmä,
joka kokoontuu päiväsaikaan klo 13–14.30.

siilinjarseurakunta.fi

TUTUSTU SIILINJÄRVEN SEURAKUNNAN KUOROIHIIN

Tule laulamaan yhdessä!

GOSPELKUORO LÄHDE laulaa uutta hengellistä musiikkia, muun muassa
Nuorten Veisuja ja Simojoen ja Löytyn lauluja. Lähde esiintyy seurakunnan
iltamessussa. Kuoroon ovat tervetulleet kaikki lauluintoiset, vanhoja ripa-
rilauluja muistelevat tai mukavaa lauluseuraa kaipaavat 20–60-vuotiaat.
Kuoro harjoittelee torstaisin klo 17.30–19 Siilinjärven seurakuntatalon
Valo-salissa. Lisätietoja saat kanttori Ella Savolaiselta.

SOLA GRATIA on neliääninen sekakuoro, jonka ohjelmisto koostuu
hengellisistä kuoroteoksista, psalmeista ja virsistä. Sola Gratia esiintyy
jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Kuorossa on
nais- ja mieslaulajia. Sola Gratia harjoittelee keskiviikkoisin klo 18.–19.30
Siilinjärven seurakuntatalon Helmi-salissa. Kuoroon otetaan uusia laula-
jia. Lisätietoja antaa kuoronjohtaja kanttori Lauri Koskimäki.

VALOKUORO laulaa yksiaanisesti erityisesti virsiä, mutta myös hengel-
lisiä lauluja. Kuoron ominta esiintymisaluetta ovat sunnuntain jumalan-
palvelukset. Valokuoro harjoittelee maanantaisin klo 15–16 Siilinjärven
seurakuntatalon Helmi-salissa. Kuoroa johtavat vuorollaan seurakunnan
kanttorit Marjaana Kaisto, Ella Savolainen ja Lauri Koskimäki.

Riparille, riparille! RIPPIKOULUT SIILINJÄRVELLÄ

Pian on aika ilmoittautua vuoden 2027 rippikou-
luun! Lue lisää, valitse omasi 12 ryhmästä ja ilmoit-
taudu netissä 30.9. mennessä.

Jokaiselle ryhmälle on opetusta jo talvikaudella.
Ripari huipentuu intensiivijaksoon ja konfirmaatio-
juhlaan.

Lisätietoja netistä ja nuorisotyönohjaaja
Anne Roivaiselta anne.roivainen@evl.fi,
puh. 044 728 4653.

Ilmoittaudu 14.–30.9.
siilinjarseurakunta.fi/rippikoulut

**SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA**
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

SANALLISTA

14. sunnuntai helluntaista

Teille on opetettu: 'Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihamiestäsi.' Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihamielianne ja rukoilkaa vainoojienne puolesta, jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia. Hän antaa aurinkonsa nousta niin hyvälle kuin paholle ja lähettää sateen niin hurskaille kuin jumalattomille. Matt. 5:43-45

Jeesuksen valmistama puku

TARVON SUOLLA. Sain tehtävän kirjoittaa lehteen ja mietin, mistä aloitteluvana pappina kirjoittaisin. Suossa pystyssä oleva kanon tynkä kopsahtaa sääreeni. Kipeä muistikuva vuosien takaa: rautakärkisen maiharin kopsaus sääriluussa. Mikä minä olen mitään sanomaan vihamielheni rakastamisesta? Olen vihannut ja olen toivonut pahaa vainoojalleni. Olenko minä hyvä vai paha?

MITTAAMME toistemme arvoa katseissa. Elämä on konkreettista. Vastaantulevat tilanteet käsin kosketeltavia, välillä sääriluussakin tuntuvia. Siltikin konkreet-

tista painavampaa on usein tunne: pelko, viha ja epävarmuus.

JEESUKSEN vuorisaarnassa antama opetus vihamiesten rakastamisesta ei päästä helpolla. Mikä on suurin rakkaus, jonka ihminen voi saada osakseen? Suurin rakkaus on Jumalan pojan sovitustyö. Jeesus, Jumalan ainoa poika, kuoli vihamiestensä ja vainoojiensa tähden. Jeesus ei ollut kuollessaan katkera. Hän rukoili anteeksi-antoa ristiinnaulitsijoilleen ja kiduttajilleen. Jeesus on luonamme. Hän on läsnä ihmisen hahmossa. Jeesus on läsnä, Jumalan valta-

kunnassa, uskovaaisessa ihmisessä.

HALUAN RUKOILLA. Lähestyköön Jumalan valtakunta jokaista: sinua, vihamiestäkin, hyvää tai pahaa. Jumalan silmissä olemme hyviä, kun Jumala katsoo meitä Kristuksen antaman lahjapuvun läpi. Jumala ei näe tämän puvun läpi kuin sovitetun, armahdetun, Jumalalle kelpaavan ihmisen. Tätä Jeesuksen valmistamaa pukua rukoilen sinulle. Aamen. ●

Hannu Kantola
seurakuntapastori, Siilinjärven seurakunta

NUORI VAIKUTTAJA

Sanni Turunen
Siilinjärven seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia nuorten vaikuttajaryhmässä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Mitä toivoisit kirkolta tulevaisuudessa?

Saa olla oma itsensä

1. Haluan toimia nuorten vaikuttajaryhmässä, koska mielestäni on tärkeää saada nuorten ääni kuuluviin seurakunnan asioissa. On kiva päästä vaikuttamaan varsinkin niihin asioihin, jotka koskevat meitä nuoria.

2. Seurakunnassani arvostan ehdottomasti sitä, että jokaisella on oikeus olla juuri sellainen, kuin on. Nuorisotyönohjaajille on tärkeää, että jokaisella nuorella on turvallinen olo seurakunnan toiminnassa. Nuorille myös järjestetään

paljon toimintaa, joka lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta.

3. Toivoisin, että nuoret ja heidän mielipiteensä pääsisivät vieläkin enemmän esille kirkon asioissa. Mielestäni olisi todella tärkeää, että eri-ikäiset ja eri taustoista tulevat seurakunnan jäsenet tekisivät yhteistyötä. Näin tulevat kuulluksi monen ikäryhmän toiveet. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

113. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 30.9.2026

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuja Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino PunaMusta Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 500 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9-16, ma, pe 9-14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti

044 755 6220

kodinunna.fi

UNNA KUOPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjarvi@kodinunna.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Kauneimmat kivituotteet Savon sydäimestä

HAUTAKIVET - LISÄKAIVERUKSET - HAUTAKIVITYÖT

Hautakivet Kivilähden laajasta valikoimasta sekä yksilöllinen hautakivien suunnittelupalvelu.

Palveleva ja paikallinen
www.kivilahde.fi

by Kaarina Kivi

- Oman maakunnan kivilajit Kiuruvedeltä ja Varpaisjärveltä -

HAUTAUSTOIMISTO

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

- Kuljetukset
- Arkut
- Uurnat
- Kukat
- Pitopalvelu
- Perunkirjoitukset
- Hautakivet

HAUTAUSPALVELU alk. 690,-

sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!

p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

Pietari Jetsonen muutti Kuopioon ollakseen sairaiden vanhempiensa apuna. ”Olin tekopyhä, jos kulkisin risti kaulassa ja kävisin kirkossa, mutta en toteuttaisi uskoani arjessa.”

Tapaukseen sinun tahtosi

Tuo rukous on Pietari Jetsosen ohjenuora. Syntymänsä ja kuolemansa välissä hän haluaa palvella Jumalaa tämän osoittamalla tavalla.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Lauantaina 22. elokuuta kokoonnuttiin Kuopion tuomiokirkossa kolmatta kertaa sateenkaarimessuun. Saarnasta vastasi teologian opiskelija **Pietari Jetsonen**, jolle kutsu osallistua messuun oli suuri ilo ja kunnia.

”Olen nyt palannut ainakin toislaiseksi opiskelukaupungistani Helsingistä Kuopioon. Sateenkaarimessu oli hieno tapa astua tähän elämänvaiheeseen.”

”Mitä sydän on täynnä, sitä suu puhuu. Tällä Raamatun lauseella tarkoitetaan, että turhista sanoista joutuu tilille. Turhia sanoja ovat kaikki sellaiset, jotka ovat rakkauttettomia”, Jetsonen pohti saarnassaan.

Hänen mielestään sanoma sopii erityisen hyvin sateenkaarimessuun. Jetsonen tietää mistä puhuu, sillä rakkaudettomat sanat ovat häntäkin satuttaneet lapsesta saakka, vaikka kaikkia niitä ei edes suoraan hänelle osoitettu.

Painia kuoleman kanssa

Jetsonen vietti lapsuutensa Vehmersalmella. Tuolloin hänet vielä tunnettiin **Sanna Helena Jetsosena**. Jossain vaiheessa nuoruusvuosien ylle alkoi kerääntyä tummia pilviä.

”Masennukseni alkoi oireilla yläasteella ja kärsin myös syömishäiriöstä. Kamppailin seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin liittyvien kysymysten

kanssa, en vain tiedostanut tuolloin kunnolla, mistä oli kyse.”

Kun Jetsonen muutti yksin Kuopioon lukio-opintoja varten, hänen vointinsa romahti.

”Soitin isälleni ja pyysin apua. Hän vei minut sairaalaan, jossa minulla todettiin vakava aliravitsemustila. Syömishäiriöni oli kehittynyt todella pahaksi.”

”

Jumalan armosta olen se, mikä olen.

Jetsonen päätyi psykiatriseen hoitoon Julkulan sairaalaan. Siellä paneuduttiin myös hänen seksuaaliseen suuntautumiseensa liittyvään kipuihkuun.

”Sain luvan lähteä yksin bussilla Setan kokoontumiseen. No, sinne minulla ei ollut ajatustakaan menä. Todellisuudessa olin päättänyt tappaa itseni.”

Jetsonen yritti hukuttautua keskustan tuntumassa olevaan lampeen, mutta ohikulkija puuttui tilanteeseen.

”Tämä nainen halasi ja silitteli minua niin kauan, kunnes ambu-

lanssi saapui. Hän ei välittänyt siitä, että kastui itsekin läpimäräksi kylmässä illassa.”

Itsemurhayritys oli Jetsosen kolmas.

Ihmisten tavoille

Jetsonen oli psykiatrisessa hoidossa lähes puoli vuotta. Sairaalaan hän siirtyi tuolloin Männistössä sijainneeseen kuntoutuskoti Oivaan.

”Se oli ihanan lämmin ja pullantuoksuinen paikka. Kuntoutuslaitoksia mollataan usein, mutta minulle siellä vietetty aika oli merkityksellistä. Olin rääväsuinen rettelöitsijä ja välillä mykkäkoululainen. Oivassa minusta sukeutui lopulta kunnolla käyttäytyvä ihminen.”

Helppoa se ei toki ollut. Jetsonen muistelee, kuinka eräskin kerta koko kuntoutuskoti piti evakuoida hänen pistettyään ranttaliksi.

”Oivastakin tuli lähdettyä lippahivoon. Tarkoitus oli jälleen yrittää itsemurhaa, mutta kaupungilla haahuillessani suuntasinkin Tuomio-kirkkoon odottamaan olon helpottumista. Sitä olen harrastanut myöhemminkin – menen kirkkoon ja istun niin kauan, että alkaa tuntua paremmalta.”

Vaikka Jetsosen elämä on lapsesta saakka ollut monella tavalla rankkaa ja repivää, hänellä on silti ollut aina tunne, että Jumala kulkee mukana.

”Kuten korinttolaiskirjeessä sanotaan: Jumalan armosta olen se, mikä olen. Oma tarinani kaikkine käänteineen on niin epäuskottava,

että tuo lause kuvaa sitä täydellisesti.”

”Yrityksistäni huolimatta en ole päässyt hengestäni. Olenkin rukoillut Jumalaa näyttämään minulle tehtävän täällä, sillä haluan palvella häntä niin kauan kuin elän.”

Kolmesti kieltänyt Pietari

Jetsonen kertoo aina tykänneensä kirjoittamisesta. Päiväkirjoihin on tullut purettua sydäntä lapsesta saakka.

”Olin jo peruskoulu-aikaan kirjoittanut, että kiveä minun on pakko olla, sillä muuten olisin jo hajalla kuin hiekka.”

Pietari tarkoittaa kalliota – ei ihme, että se valikoitui Jetsosen uudeksi nimeksi. Mutta kertoo hän nimivalinnalle muitakin perusteita.

”Opetuslapsi Pietarihan kielsi Jeesuksen kolmesti. Minä yritin kolmesti itsemurhaa, joka on elämän kieltämistä ja siten myös Jumalan kieltämistä.”

Jetsonen halusi uudelle nimelleen myös kirkon siunauksen.

”Lokakuussa tulee viisi vuotta siitä, kun minulle järjestettiin niin sanottu kasteen muistamisen tilaisuus. Se oli kaunis ja liikuttava hetki, joka merkitsi minulle paljon.”

”Ehkä järjestän vuosipäivän kunniaksi viisivuotissynttärin kakkuineen ja kynttilöineen”, Jetsonen virnistää. ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi